

Transcript

behorend bij: 'Podcast #2: audiodescriptie – over de drempel'

[Luister: podcast #2: 'Audiodescriptie - over de drempel' - Alles over audiodescriptie](#)

Introductie

Soundlogo AD

Ingrid den Hertog (*presentator met achtergrondmuziekje*): In onze eerste podcast kon je kennismaken met audiodescriptie. We namen een kijkje achter de schermen en spraken met onder andere een scriptschrijver, stemacteur en een blindentolk. Deze podcast gaat over hoe je audiodescriptie kunt gebruiken. Ik ben Ingrid den Hertog en ik werk bij Bartiméus Fonds waar we ons al jaren inzetten voor meer audiodescriptie. Maar eerst nog even: wat is audiodescriptie?

Ferry Molenaar: Audiodescriptie, in het kort ook wel AD genoemd, maakt televisieseries en films, maar ook theater, musea en bijvoorbeeld sportevenementen toegankelijk voor mensen die slechtziend of blind zijn. Audiodescriptie is een ander woord voor beeldbeschrijving. Een stem beschrijft wat anderen op dat moment zien. Soms is AD vooraf opgenomen, bijvoorbeeld bij een film of video. Soms is het live, bijvoorbeeld tijdens een theatervoorstelling, voetbalwedstrijd of een bezoek aan de dierentuin. Bij een tv-serie of film beschrijft de stem bijvoorbeeld wat de personages doen, waar ze zijn, welke gezichtsuitdrukkingen ze hebben, maar ook worden de ontwikkelingen in de verhaallijn beschreven, zoals in het volgende fragment van de dramaserie BuZa.

Fragment met audiodescriptie: "Die avond dat-ie overhaast naar zijn hotel liep." Geschrokken kijkt Meinema naar een auto waar rook uit komt. Benjamin kijkt Monique indringend aan.

Ferry: En let eens goed op het volgende geluidje. (*geluidje*) Wat je hoorde is het zogenaamde soundlogo van audiodescriptie. Als je dat soundlogo op je televisie hoort weet je dat je het betreffende programma kunt meekijken met audiodescriptie via de Earcatch app en meekijken in de dierentuin kan zo.

Fragment van audiodescriptie in de dierentuin (Hilbert): Hij is vandaag op de dag af 2 maanden oud. Het kleintje is 2 maanden geleden geboren. Kijk nu krijgt-ie een zetje van zijn moeder, die duwt nu met de slurf. Ja, die moeder heeft 'm nu echt bij z'n gat met de slurf te pakken en duwt hem omhoog.

Ferry: Of je beleeft een sportwedstrijd mee in het stadion waar de blindentribune zorgt voor live audiodescriptie.

Fragment van voetbalwedstrijd met audiodescriptie: ... werkt minder, op tijd weg, combineert Willem II aardig met een schot dat wordt gekraakt.

Ferry: Je kunt op verschillende manieren gebruikmaken van audiodescriptie. Voor films en televisieseries gaat dit via de gratis app Earcatch. In het theater of bij een evenement krijg je live commentaar en sommige musea bieden al audiodescriptie via speciale audiotours aan.

Vrouwelijke computerstem: Hou nu je apparaat voor het activeerpunt.

Ferry: O ja, ik heb 'm.

Vrouw: Ja, je doet het goed, maar soms heeft hij even ...

Ferry: Maar hij geeft ook een piepje als-ie...

Vrouwelijke computerstem (AD): Op deze tafel staat een maquette van de tentoonstelling. In het midden van de tentoonstelling staan wanden in de vorm van een kruis.

Ferry: Audiodescriptie vergroot de wereld van mensen met een visuele beperking. Voor uitgebreide informatie over AD kun je terecht op www.allesoveraudiodescriptie.nl.

Gebruikersverhaal (Yvon Boerman)

Ingrid (*presentator met achtergrondmuziekje*): In de eerste podcast heb je gehoord hoe audiodescriptie voor film en televisie uiteindelijk terechtkomt in Earcatch. Deze gratis app installeer je op je smartphone of tablet zodat je de beschrijvingen van wat er in beeld gebeurt kunt horen. En zo kunnen mensen die blind of slechtziend zijn zonder moeite televisieprogramma's en films volgen. Eén van de gebruikers is Yvon Boerman. Zij vertelt wat de komst van deze app haar gebracht heeft.

Yvon Boerman: Earcatch en audiodescriptie, het kwam tijdens mijn revalidatie, tijdens de koffiepraat hadden we het erover dat ik het zo miste. En toen zeiden ze wat de mogelijkheden daar nog in waren en zeiden ze als je zicht in een keer naar beneden gaat dan verlies je eigenlijk zoveel en de lol van samen een film kijken of iets op televisie, dat gaat er helemaal van af als je het niet meer goed meekrijgt. En maar moet vragen als iemand lacht 'wat is dat' of 'wat is dit' en ik krijg het gewoon niet meer mee en dan interesseer ik me op gegeven moment ook niet meer. En toch waren er heel veel series die ik wel graag zou zien en spraken erover dat het nog mogelijk was, iets met audiodescriptie. En toen zeiden ze wat opties en dan ben ik echt direct naar huis toe gaan bellen van zet dat eens aan en zet dat eens aan en we gaan dit proberen. Ja toen ik het hoorde was het net alsof je alles meekrijgt met een boek, dus het je kunt voorstellen dat je er middenin zit. Mijn vriendinnen

merken het niet eens meer dat ik het niet zie. Dat hebben ze niet eens meer door want ik doe een oortje in en ik krijg gewoon alles weer mee. Ik ben vaak wel eens de eerste die begint te lachen omdat het zo mooi wordt beschreven. En dat merk ik ook met mijn man met films. Ik was degene die eerder bijna niet stil kon zitten met spanning en hij dacht daar ben ik mooi vanaf nu ze blind is, maar helaas, Earcatch heeft ervoor gezorgd dat ik weer zit te wiebelen op mijn stoel. Het is echt weer samen televisie kijken en ik ben niet diegene die zegt huh wat zit je te lachen of er is iets 'wat was er nou, wat was er nou?' en dat-ie me dat allemaal moet gaan vertellen. Je kijkt echt samen. Dat is echt een meerwaarde. Je krijgt het samen weer mee en ik voel me dan ook weer compleet, niet afhankelijk. Ja ik vind het toch een vorm van wanneer je moet vragen bij elk grapje, het grapje is toch niet leuk als je moet vragen van wat was dat nou wat zo grappig was.

Ferry: Nou begrijp ik uit de dingen die je net zei dat je vroeger nog wel gezien hebt, heb je het gevoel dat je alles weer meekrijgt?

Yvon: Ja, ja echt, ik zie 't toch wel weer voor me, Undercover, die eerste afleveringen heb ik gewoon nog ziend gezien, maar ik zie 't dan weer voor me en dat is met audiodescriptie ook geweldig. Dan wordt al verteld dat Ferry naar de kapper is geweest, en dan denk ik: O ja, zo ziet-ie er dan uit. Dat vind ik echt bewonderenswaardig en ook dat die app gratis is. Dat vind ik ook heel bijzonder.

Over de drempel (Marianne Mattijssen)

Ingrid (*presentator met achtergrondmuziekje*): Mooi om te horen hoe Yvon audiodescriptie gebruikt. Maar voor sommige mensen is het gebruik van een smartphone nog een flinke uitdaging. Dat is het geval bij de 76-jarige Marianne Mattijssen. Zij gaat de stap wagen en is zich aan het oriënteren op de aanschaf van haar allereerste smartphone. Ferry Molenaar zocht haar op.

Ferry: Ik ken Marianne persoonlijk. Een krachtige vrouw die zo veel mogelijk zelf wil doen. En als iets niet lukt dan vindt ze wel een manier om het wel voor elkaar te krijgen.

Marianne Mattijssen: (*over intercom*) Hoi, ik doe de deur open.

Ferry: Ja, dank je wel.

Zoemer van deur die opengaait

Ferry: Marianne is blind en heeft geen smartphone, waardoor een heleboel trucjes van vandaag de dag nog niet voor haar zijn weggelegd...

Geluid van opengaande deur

Marianne: Hoi!

Ferry: Hoi

Marianne: Kom verder.

Ferry: ... waaronder de Earcath app voor audiodescriptie. Maar nu is Marianne zich dus aan het oriënteren en wil haar allereerste smartphone kopen. Hoe ben je in de smartphones terechtgekomen. Wat was voor jou dat je dacht van dit moet gebeuren?

Marianne: Nou, ik zit er al jaren tegenaan te hikken. Maar ik vind al die knopjes vreselijk. Binnen ons huis heb ik ruim voldoende aan de vaste nummers, of de telefoon met het vaste nummer dus geen mobiel. Maar de laatste tijden kreeg ik veel meer te maken met, dat zeg maar medische afspraken, het vervoer liet het afweten. Dan sta ik daar ergens voor om terug te kunnen en dan moet ik, zeg maar dat 'k naar een ziekenhuis toe moet, dan moet ik aan het baliepersoneel vragen of ze alsjeblieft een nummer voor mij willen draaien want dat heb ik dan wel bij me. En dan dat begon steeds vaker eigenlijk te gebeuren van als je nou een mobiel had gehad had je het zelf kunnen doen en had je geen, niet iemand op hoeven te zoeken. Dus dat begon ik steeds vervelender te vinden. Ik geloof wat de nekslag was van nu ga je echt serieus aan een mobiele telefoon beginnen vanwege de QR-code.

Ferry: Marianne doelt hierbij op de QR-code uit de coronacheck-app. Ik ben trots op haar dat ze nu zelf zegt toe te zijn aan een smartphone. Ik snap dat die drempel hoog was voor haar. Op 76-jarige leeftijd voor het eerst aan de slag met de smartphone lijkt me ook niet makkelijk. Maar het gaat haar ook veel brengen, waaronder audiodescriptie. Kijk je vaak televisie?

Marianne: Ja.

Ferry: En waar kijk je dan naar?

Marianne: Tot op zekere hoogte zit er een patroon in. Ik begin vaak om 7 uur 's avonds met 't regionale nieuws van mijn provincie. Dan ga ik door naar het rtl 4 nieuws om half 8...

Ferry: Het valt me op dat Marianne vooral programma's noemt waarin veel gepraat wordt. Dit kan ik begrijpen want die zijn makkelijk te volgen zonder audiodescriptie. Maar dan opeens...

Marianne: En weet je wat ik op dit moment, ik kan het nog net in mijn beleving volgen, vanavond, het is vandaag vrijdag, komt volgens mij de vierde, laatste aflevering van Buitenlandse Zaken, BuZa.

Ferry: Met audiodescriptie.

Marianne: Zonder audiodescriptie.

Ferry: Met.

Marianne: Oh ja?

Ferry: Vanavond met.

Marianne: Vanavond met? (*ze lacht*)

Ferry: Wil je het proberen?

Marianne lacht

Ferry: Ik ga je een telefoon geven.
Ik geef Marianne een van mijn oude iPhones.
Alsjeblijft.

Marianne: Ik heb hier een of ander plaatje in mijn handen.

Ferry: Dat is een iPhone.

Marianne: Ja...? Zeg maar dat apparaat?

Ferry: Dat is een smartphone.

Marianne: Dit is een smartphone?

Ferry: Dat is een smartphone.

Marianne: Ja...

Ferry: En op die smartphone staan apps. Dat kun je zien als een soort van programmaatjes en een van die programmaatjes heet...
Nu begin ik me pas te beseffen hoe hoog de drempel daadwerkelijk is. Want hoe leg je aan iemand die blind is en werkelijk nog nooit een smartphone heeft gebruikt uit hoe Earcatch werkt.
Je kan zoeken door met je vinger over het scherm te bewegen.

Marianne: Ja...

Ferry: Of je vraagt de assistent de app te openen.

Marianne: Hij gaf een geluidje.

Ferry: Ja, dus dan luistert-ie.

Marianne: Open Earcatch.

iPhone-stem: Earcatch...

Ferry: En dan lukt het Marianne om Earcatch te openen en krijgt ze de smaak te pakken.
Tik maar door.

iPhone-stem: BuZa

Marianne: O verrek! Ja, nu hoorde ik het toch goed. En dan dubbelklik.

Ferry: Ja.

Marianne: Hoop ik wel dat ik op de goeie hoogte zit, want...

Ferry: Maakt niet uit waar je dubbeltikt. Nou, dan gaan we op zoek naar aflevering 4.

Marianne: Maar hij zegt dus...

iPhone-stem: BuZa, BuZa aflevering 01.

Marianne: Mooi, die kan ik dus herhalen.

Ferry: Ja, als je hem terug zou kijken kun je hem alsnog met audiodescriptie kijken.

Marianne: Ja, vorige week heb ik het begin gemist. Maar nu...

iPhone-stem: BuZa aflevering 01, BuZa aflevering 02.

Marianne: Dit ontroert me echt enorm, hoor. Ja... ja...

Ferry: 't Doet Marianne veel en om eerlijk te zijn, merk ik dat ik ook wel ontroerd ben om te zien wat voor wereld er voor haar opengaat. Het duurt nog even voordat BuZa begint en we besluiten om even pauze te nemen. Of het Marianne lukt om BuZa met audiodescriptie te bekijken hoor je straks.

Blindentribune

Ingrid (*presentator met achtergrondmuziekje*): Voor een voetballiefhebber is het bijwonen van een wedstrijd in het stadion een hele beleving. Maar als je weinig of niets ziet is zo'n bezoek een hele opgave. Ook hier biedt audiodescriptie een oplossing in de vorm van de Blindentribune. Twee commentatoren die niet alleen live verslag doen van de wedstrijd maar ook vertellen wanneer de blinde bezoeker de wave mag inzetten. Door de maatregelen rondom corona kunnen we je helaas geen recente opname van een Blindentribune laten horen. Daarom gaan we terug naar 2009. Voetbalclub AZ was de landskampioen en mocht de Champions League spelen. AZ was de eerste club in Nederland met zo'n speciale tribune. Emiel Cornelisse maakte destijds voor Radio509 deze reportage. Hij sprak met supporters én met de commentatoren Joost en Pieter.

Emiel Cornelisse (*met muziek op de achtergrond*): Goeieavond, Ik zit hier dus nu in het AZ Stadion, het DSB Stadion zoals dat heet. Er zijn spelers op het veld. Warm lopen, aan het oefenen met ballen en zo. Ik kan op het veld kijken, maar ik kan ook stiekem met Pieter van der Herberg even meekijken. Die zit hier rechts van mij, heeft een mooi scherm voor zijn neus hangen, kan ik af en toe een blik op werpen. En ja, we doen vandaag verslag van de blindentribune van AZ. We gaan natuurlijk met Pieter en Joost praten, de commentatoren van vanavond en ook met de

mensen die op de blindentribune zitten; die zitten hier onder mij. Gaan we zo eens even kijken wat ze zo bijzonder vinden aan die blindentribune.

Muziek

Emiel: Ja Pieter, wat heb ik hier in mijn handen? Wat is dit?

Pieter van der Herberg: Ja, dat is een koptelefoontje, de officiële benaming is een rondleidingsset. Sommige mensen kennen het misschien van het museum of van een, soms als je een tour doet door de stad. Dan krijg je zo'n koptelefoon op, waar je geluid ontvangt van wat je te zien krijgt te horen. Ja, dit is dus eigenlijk heel simpel de koptelefoon om het geluid te kunnen ontvangen van 't verslag wat wij vandaag geven. Een heel simpel ding, je klikt 'm open, zet 'm op je oren en luisteren maar.

Fragment van de blindentribune: *Pieter doet enthousiast verslag van de wedstrijd. Op de achtergrond hoor je het publiek juichen.*

Emiel: Waarom kom jij naar de blindentribune van AZ?

Mannelijke bezoeker 1: Nou, het was in eerste instantie 'n sinterklaascadeau. Ik wist niet eens dat het bestond. Maar, nou dit is echt het mooiste wat er is, echt fantastisch. En ja straks vooral met die Champions League en die beker. Ja, dat is geweldig dat AZ dit doet.

Emiel: Ja, want wat maakt dit nou zo mooi dan. Je kan ook zeggen: Nou ik ga lekker thuis met een kop koffie naar de NOS luisteren.

Mannelijke bezoeker 1: Nou normaal als je blind bent dan, ja dan moet je ook bij de radio blijven, maar dit is de mogelijkheid om in dat stadion te komen en om als blinde jongen gewoon... ja...

Emiel: Om gewoon lekker van

Mannelijke bezoeker 1: met een fantastisch verslag een wedstrijd te volgen. Da's zo wel prachtig mooi.

Emiel: Ja, je hebt het over een fantastisch verslag. Hoe doen Pieter en Joost het eigenlijk als commentatoren?

Mannelijke bezoeker 1: Ja, super. Echt, het zijn volgens mij amateurs, maar ze doen het echt als, nou echt alsof de professionals van de NOS het zouden doen.

Fragment van de blindentribune: *Je hoort een enthousiaste commentator zijn stem verheffen om een naderend doelpunt aan te kondigen. De bal mist, de commentator zakt wat omlaag in zijn stem. Plotseling wordt de bal er vanuit onverwachte hoek toch ingeschoten. Het publiek juicht, de commentator schreeuwt ja en er klinkt applaus. De stadionspeaker roept om: 'de stand is 1 - 1. Het doelpunt wordt gemaakt door de nummer 14.'*

Emiel (*met muziek op de achtergrond*): De eerste helft zit erop. Het is 1-1. Wat voor helft hebben we nou gezien?

Pieter: Ja, ik denk een helft die gevoelsmatig drie helften duurde met heel hoog tempo spelen, met heel veel combinatievoetbal waarin AZ het eigenlijk eerder had moeten afmaken. Flitsende combinaties tot ver in de 16. Beetje ongelukkig met de afronding. Beetje gallery play eigenlijk, snel een 1-0 en dan hadden ze 2-0 3-0 moeten maken en is het eigenlijk gespeeld. Dat gebeurt dan niet en dan zijn het van die clichés, van die voetbalwetten. Als-ie aan de ene kant niet valt, dan is het zo'n ploeg en dan valt-ie aan de andere kant. Nou dat gebeurde ook.

Fragment van de blindentribune: *Joost doet verslag van een bal die wordt tegengehouden. Op de achtergrond hoor je mensen joelen en juichen.*

Emiel: De blindentribune van AZ, waarom gekomen naar de blindentribune van AZ? Waarom blijf je niet gewoon lekker thuis zitten?

Mannelijke bezoeker 2: De sfeer te proeven. 't Is geweldig. Ik ga er samen met mijn zoon heen van 13. Ja dan proef je met elkaar, ja echt dollen. We verheugen ons dan, als je net bent geweest, soms verheugen we ons dan alweer op de volgende wedstrijd. Want het is echt fantastisch om te beleven.

Emiel: Nou helemaal mooi dan met de Champions League die er ook nog aankomt.

Mannelijke bezoeker 2: Ja, inderdaad. En als je dan clubs als Arsenal mag mee beleven. Ja, 't is echt geweldig. En je hebt van tevoren ook redelijk gespreksstof want mijn halve familie zit hier op de tribune en als je dan op feestjes of verjaardagen komt is 't natuurlijk wel leuk dat je dat medebeleeft.

Emiel: Jullie maken er eigenlijk gewoon een familie-uitje van.

Mannelijke bezoeker 2: Ja in feite wel ja.

Fragment van de blindentribune: *Een van de commentatoren doet verslag van een val en vertelt dat het erg pijn moet doen.*

Verzetsmuseum Amsterdam (Sandra ter Mijtelen)

Ingrid (*presentator met achtergrondmuziekje*): In musea worden objecten tentoongesteld die je in de meeste gevallen niet mag aanraken. Jammer als je ze ook niet kunt zien. Het Verzetsmuseum Amsterdam heeft daar een oplossing voor; een audiotour met beeldbeschrijvingen. Ferry probeerde het uit.

tramgeluid

Ferry: Ik heb heel wat musea bezocht in mijn leven, maar ik heb nog nooit een museum in m'n eentje bezocht. Ik was gewoon te bang om tegen dingen aan te lopen en laat staan dat ik er ook maar iets van kon zien. Bij het Verzetsmuseum in

Amsterdam was bij binnenkomst één ding duidelijk: deze angst is hier totaal ongegrond. Er liggen namelijk overal ribbellijnen en die ribbellijnen die komen dan weer van pas bij de audiotour. Ik heb afgesproken met Sandra ter Mijtelen. Zij is educatiemedewerker bij het Verzetsmuseum en verantwoordelijk voor de audiotours. Ze legt me uit hoe het werkt.

Sandra ter Mijtelen: Nou, dan krijg je hier bij de balie dus je audiotour uitgereikt. Ik laat altijd even voelen wat de bovenkant is, dus dat gladde stukje aan de bovenkant.

Ferry: Er zit een keycord aan. Ja dat gladde stuk, oh dit stukje ja.

Sandra: Ja, dat kleine stukje, dat is het.

Ferry: Vierkantje aan de bovenkant inderdaad ja.

Sandra: En je voelt 3 plakknopjes en de linker heb je altijd nodig. Dat is de A-knop om verder te gaan. Ik heb hier voor jou een activeerpunt. Je houdt je audiotour als een afstandsbediening tegen dat activeerpunt.

Ferry: De voorkant, moet even kijken waar je hem hebt, dus dan moet-ie hier. Zo.

Sandra: Ja.

Vrouwelijke computerstem: Druk A voor uitleg en hou tegen je oor.

Ferry: Ik kan gewoon op A drukken dan nu?

Sandra: Je kan nu op A drukken.

Vrouwelijke computerstem: Welkom in het Verzetsmuseum. Ik leg uit hoe het apparaat werkt. Je voelt 3 ronde drukknoppen. Met de rechterknop zet je het geluid zachter.

Sandra: Dit is eigenlijk meer gericht op het praktische: hoe loop je, wat kun je verwachten, wat voor materiaal vloer is er bijvoorbeeld. Je bent net door de entree gekomen. Moet je even weten dat daar stoffen vloerbedekking ligt en dat er glazen deuren zijn waar je tegenaan kunt lopen en zo heb je bijvoorbeeld in Verzetsmuseum Junior allemaal krukjes los staan waar je over kunt struikelen, dus dat moet je ook even weten en je moet de looprichting weten: waar je het activeerpunt kunt vinden om de volgende audio weer te activeren.

Ferry: Ik probeer me echt even heel erg op de ribbellijn want dan verwacht ik er hier een. Ja, o, rechts verwacht ik er een die heb ik gehad en dan.

Vrouwelijke computerstem: We gaan door de klapdeuren.

Ferry: Oké, we gaan nu door de klapdeur.

Vrouwelijke computerstem: Deze kunnen beide kanten op open. De gidslijn loopt na de klapdeuren naar links en gaat van 5 lijnen naar 3 lijnen. Druk op A om verder te gaan.

Ferry: Oké, die gaat na de klapdeur naar links. Ben ik er dan al overheen of?

Sandra: Nee.

Ferry: Hebbes, gaat van... Oké.

Van 5 lijnen naar 3 lijnen betekent dat de ribbellijn smaller wordt. Voor mij een duidelijke bevestiging dat ik op de goede weg ben, maar tot op heden ben ik alleen nog maar aan het lopen geweest.

Qua omschrijving van spullen die je ziet, zit daar nog iets in of hebben jullie daar nog aanpassingen voor gedaan?

Sandra: Nou, dat is wel grappig dat je dat zegt want dat, we hebben met een klankbordgroep gewerkt en ik had in het begin heel veel beeldbeschrijvingen gemaakt over de ruimte waar je in terecht kwam, over de vormgeving van de huizen, wat je allemaal kon verwachten en dat is eigenlijk in de ontwikkeling van de tour steeds minder geworden omdat het, ja de kritiekpunten waren dat dat te veel informatie was en dat de beschikbare energie toch liever besteed ging worden aan de inhoud, aan de echte beleving van hoe heeft dit meisje of hoe heeft deze jongen de oorlog meegemaakt. En minder aan: zo ziet de muur eruit en dit was het huis waar Jan in dit geval...

Ferry: Liever de diepte in dan

Sandra: liever de diepte in dan de oppervlakte

Ferry: de platte beschrijving,

Sandra: Ja, precies, inderdaad.

Ferry: Maar wat krijg je dan wel. Beeldbeschrijvingen bij het Verzetsmuseum zijn er vooral op gericht om je een zo goed mogelijk beeld te geven van de ruimte waarin je je begeeft. Dit doen ze dus met behulp van de audiotour, maar ook met maquettes die je aan mag raken.

Vrouwelijke computerstem: Hou nu je apparaat voor het activeerpunt.

Ferry: O ja, ik heb 'm.

Sandra: Ja, je doet het goed, maar soms heeft hij even ...

Ferry: Maar hij geeft ook een piepje als-ie...

Vrouwelijke computerstem: Op deze tafel staat een maquette van de tentoonstelling. In het midden van de tentoonstelling staan wanden in de vorm van een kruis met een extra zijwand. Langs deze wanden met vitrines erin loop je straks. De 4 hoofdpersonen hebben elk een eigen gedeelte met een eigen kleur op de muur. Op de maquette kun je ze onderscheiden doordat ze elk hun eigen textuur hebben.

Ferry: Het beeld dat ik had vanaf het moment dat ik het museum binnenkwam, dat ik bij dit museum in staat ben om zelfstandig een museumbezoek af te leggen

wordt alleen maar versterkt naarmate ik verder over de tentoonstelling loop. Met behulp van de ribbellijnen, de audiotour en de maquettes ben ik in staat me een goed beeld van de ruimte te vormen. En daarnaast krijg ik via de audiotour alle informatie die een andere bezoeker ook zou krijgen. Het Verzetsmuseum Amsterdam heeft hier in 2018 de Raak Stimuleringsprijs mee gewonnen. En terecht als je het mij vraagt. Ik kom snel terug om de hele tentoonstelling te bekijken.

Blindentolk bruiloft (Hilbert Geerling)

Ingrid (*presentator met achtergrondmuziekje*): Je eigen bruiloft is de mooiste dag van je leven, toch? Maar je eigen kind in het huwelijksbootje zien stappen is misschien wel nóg mooier. Om de blinde of slechtziende ouders zoveel mogelijk mee te geven van deze dag, heeft *Komt het Zien* dit jaar voor het eerst audiodescriptie verzorgd tijdens een bruiloft. Blindentolk Hilbert Geerling week niet van de zijde van de blinde moeder van de bruid om voor haar deze speciale dag te beschrijven. Hoe bereid je je als tolk op zo'n dag voor?

Hilbert Geerling: Het enige wat ik kon doen in de voorbereiding, en dat heb ik ook gedaan, is de familie leren kennen. Het gaat natuurlijk om 2 families, er gingen 2 mensen trouwen. 2 vrouwen trouwens, die gingen trouwen en die hebben allebei hun eigen families, ze hebben allebei ouders, vaders, moeders, broers, zussen, de hele mikmak. Dus ik kreeg een hele stapel foto's, een stuk of 25, 30, ik weet niet meer precies. En dat was grappig hoor want er was een foto bij van de vader van de bruid, die stond in het pashokje in de kledingwinkel en het kaartje zat er nog aan. Dus dat was heel grappig, die, en ja, toen zei die: dit wordt 'm, daarna hebben ze meteen een foto gemaakt. Ik heb geprobeerd me te focussen op het gezicht, maar ook een klein beetje, die kleding geeft wel steun, er was een zus van een van de bruiden die, ja die had een knalrood pak aan. Nou als dat pak binnenkwam dan wist ik wie 't was.

Emiel: Oké, gezichten en kleding zijn dus belangrijk. Maar wat heb je nog meer gedaan om deze moeder van een van de bruiden zoveel mogelijk mee te geven van deze bijzondere dag?

Hilbert: Samen met die moeder ben ik een rondje gaan lopen over het terrein waar het feest zou plaatsvinden. Dus we hebben alles van tevoren even bekeken, betast. Kijk dit zijn de stoelen. Daar staat een soort prieeltje, er zitten bloemetjes overheen. Kon ze allemaal voelen - ze was 100 procent blind - en zo had zij al een beeld van die situatie waarin de plechtigheid zou gaan plaatsvinden. Voordat we erheen gingen, zijn we even naar het restaurant gelopen. We zijn naar de... Het was een tuinfeest met een overkapping, zijn we gewoon heen gelopen en ik heb alles voor haar beschreven. Dus voordat de bruiloft begon, ben ik al, nou een half uur met haar bezig geweest. Gewoon gezellig door die omgeving lopend om alles te beschrijven.

Emiel: En was je daar dan zelf ook al een keer eerder geweest? Wist je al in welke omgeving je terecht zou komen dan?

Hilbert: Nee, geen idee. Dat heb ik allemaal geïmproviseerd, dus gewoon vertellen wat je ziet.

Emiel: Want dat is, want die voorbereiding is natuurlijk essentieel. Als je dat niet goed kan doen of doet, dan heeft die beschrijving, hebben lang niet zoveel effect die je zou willen natuurlijk.

Hilbert: Ja klopt, maar in dit soort gevallen is improviseren. Je moet goed kunnen improviseren. Je moet makkelijk je woorden kunnen vinden. En eigenlijk ook hetzelfde als in 't theater. Je moet zien wat op dat moment belangrijk is. Je moet zien: hé, daar gebeurt iets, hé, ze legt haar hand in de rug van haar aanstaande partner en ze wrijft zachtjes. Dat klinkt, ja, maar als je dat vertelt aan een moeder wiens dochter daar bijna gaat trouwen dan is dat een mooi moment. Dat is, het lijkt niet belangrijk, maar het is het wel en zo moet je proberen te vinden waar de mooie momentjes zitten. Op een gegeven moment, er was ook een klein jongetje, het mannetje was geloof ik 3. Ik wist niet wat er ging gebeuren. Dus ik zeg: o, het jongetje loopt van zijn stoel. Hij loopt naar achter, hij houdt het zeker niet meer vol, 't duurt misschien te lang. En toen zag ik dat opa dat jongetje de ringen gaf. Wow. Dus dan wordt het een heel ander verhaal. Dan moet ik aanpassen en moet ik zeggen: o nee, ik heb het verkeerd gezien. Hij krijgt de ring. Hij gaat straks door het gangpad die ringen naar voren brengen en dan geeft-ie ze aan. Nou zo probeer je gewoon de belangrijke dingen uit zo'n gebeurtenis te halen, maar ook heel doodsimpel, beste vriend van een van die gasten, van een van die bruiden. Die ging staan om een speech te houden. Dan zeg ik gewoon: Hij loopt naar het spreekgestoelte, gaat staan, haalt een briefje uit z'n zak, vouwt het open, legt 't op het spreekgestoelte. En dan houd ik mijn mond. Want toen kwam de speech.

Emiel: Ja.

Hilbert: Dus het heeft 2 kanten: aan de ene kant gewoon doodgewoon zeggen wat er gebeurt, en aan de andere kant proberen de details te vinden die voor die moeder belangrijk zijn.

Emiel: Maar nog even dat beschrijven, want de moeder in kwestie, heeft die dan ook een oortje in waar jij je haar beschrijvingen geeft of sta je achter haar?

Hilbert: Nee, ze heeft een oortje in. Wat ik probeer, kijk da's wel een dingetje. Dit is een familie, of 2 families, die vieren iets heel intiem.

Emiel: Ja.

Hilbert: Een bruiloft. Er staat een wildvreemde vent met een microfoon voor z'n snufferd, dat wil je niet. Dus ik probeer me zo afzijdig mogelijk te houden. Ik heb ook een microfoon die m'n mond afsluit. Da's een speciale, dat heet een fluistermicrofoon, die zit helemaal om m'n mond heen dat als iemand naast mij staat op maar een meter afstand kan-ie mij niet horen praten. Maar de moeder in

dit geval die had een oortje in met een ontvangertje en die hoorde luid en duidelijk wat ik allemaal zei, dus voor haar leek het alsof ik in haar oor fluisterde, maar ik stond op 10 meter afstand.

Emiel: Wanneer begint dan zeg maar jouw werk als blindentolk en wanneer eindigt 't dan?

Hilbert: Ja. Da's een goeie vraag. En daar zijn we eigenlijk nog niet uit. Wij dachten zelf we gaan gewoon iets aanbieden van bijvoorbeeld het officiële moment en het feest. Dat zou ik kunnen doen. En met die insteek ging ik er ook heen. Ik ga het officiële moment doen en het feest, maar wat bleek. Ik bedoel je moet ook maar gewoon ontdekken wat goed is. Dat half uurtje wat ik net vertelde dat ik met haar rondliep over dat terrein was voor haar van wezenlijk belang. Ze zei ook na afloop van: Dat was wel fijn dat we dat even gedaan hebben. Dus dan weet ik voor de volgende keer: Haha, je kan wel zeggen 'we doen alleen het dat' maar je moet ook dat half uurtje van tevoren even doen. En bij dit feest zoals het nu ging was het gewoon prettig dat ik er de hele tijd bij was. Kijk op het eind van het feest dan kun je op gegeven moment wel weg, maar zolang er nog stukjes worden gedaan, he, ome Henk komt een speech doen en tante Truus wil een liedje zingen. Als tante Truus dan een heel gek petje op heeft met 3 ballonnen, weet ik veel, ik noem maar wat, dan is het toch leuk als ik dat even beschrijf. Dus in die zin was het, vond ik in ieder geval, wel leuk dat ik er de hele tijd bij was. Maar dat was niet wat we gepland hadden van tevoren. Dat was gewoon omdat ik op de dag zelf dacht: Ja, dit is, We moeten het gewoon zo doen. We gaan 't gewoon zo doen.

Hoe gaat het met Marianne?

Ingrid (*presentator met achtergrondmuziekje*): Wat een passie van Hilbert Geerling. Ondertussen is Ferry nog bij Marianne. Is het haar inmiddels gelukt om Earcatch te gebruiken?

Marianne: Ik moet nu over het schermpje met mijn vinger gaan frutten in de hoop iets tegen te komen.

Ferry: Uh ja, maar je moet eerst de Earcatch app nog starten.

Marianne: Siri, open Earcatch.

iPhone-stem: Earcatch, kijk films en series.

Ferry: Marianne heeft in de tussentijd wat met de iPhone zitten spelen en ik merk dat ze met reuzenstappen vooruitgaat. Inmiddels is het haar zelfs gelukt om de audiodescriptie te downloaden. BuZa begint bijna, dus het is tijd om de AD aan te zetten.

iPhone-stem: 21 uur 22. Batterij 84 procent opge... BuZa aflevering 04 koptekst, afspelen knop.

Marianne: Ja.

Ferry: dubbeltik met een vinger.

iPhone-stem: tik afspelen knop.

Marianne: Met een vinger, he? (*pinggeluidje*) Of twee?

Ferry: 1, je hebt het goed gedaan.

Marianne: En nu? Wachten tot-ie beter wordt?

Ferry: Er moet nog één ding gebeuren.

Marianne: Afspelen heb ik geactiveerd. Hij staat nu in een wachtstand. Ja, zeg het 's.

Ferry: De tv moet nog aan.

Marianne: O, dus toch. Dat was een vraag van mij, ja.

Ferry: Ja, de tv moet nog aan.

Terwijl Marianne en ik wachten op het begin van BuZa praten we nog even verder.

Marianne: Maar is dat bekend. Audiodescriptie heb ik in mijn hoofd nooit gekoppeld aan een smartphone. Nooit.

Ferry: Nee dat snap ik. Dat komt omdat eerst als je naar de bioscoop ging, daar begon het, kreeg je een kastje.

Marianne: Ja.

Ferry: En de smartphone. De smartphone is gewoon een heel handige plek om dit te doen.

Marianne: Ja, maar hoelang bestaat het al?

Ferry: Een aantal jaren. Dat is ook waarom ik hier zit, voor dit interview.

Marianne: Ja.

Ferry: Omdat de drempel voor een bepaalde groep mensen heel hoog is.

Marianne: En wat is voor jou een hoge drempel? Of wat zie jij dan voor je bij een hoge drempel.

Ferry: Ja, hoe hoog, hoe hoog vind jij deze drempel?

Marianne: Nou, die krijg ik wel kapot. Die drempel.

Ferry: Is die lager of hoger dan 20 minuten geleden.

Marianne: Nee, dat is niet te vergelijken. Want 20 minuten geleden wist ik niet dat dit kon, gewoon überhaupt niet. Op een bepaalde manier ik weet niet eens, het is onbereikbaar, ja. Als je dat toch, ja dus vandaar dat ik denk van: Hoe bekend is dit? En als het bekend is, hoe had je dat moeten weten?

Ferry: Ik merk dat het veel is voor Marianne. Gelukkig is het tijd voor BuZa en kunnen we genieten van haar harde werk. Als je BuZa nog wil kijken, let dan op: het volgende fragment kan spoilers bevatten.

Fragment uit BuZa met AD: Het is nacht, de stad is verlicht. Er wordt een tasje op een bed gegooid gevolgd door een wit bontjasje, Raoul trekt zijn schoenen uit en helpt Monique uit haar trouwjurk.

Marianne: O, echt.

Fragment uit BuZa met AD: Monique knoopt het overhemd van Raoul los.

Ferry: Dit had je dus niet geweten.

Ferry en Marianne lachen

Marianne: En een van die 2 is zijn hoogste medewerker van de minister.

Fragment uit BuZa met AD: Als ze in hun ondergoed staan beginnen ze te zoenen. ... Dan lopen ze allebei naar hun eigen kledingkast en beginnen zich aan te kleden.

Marianne: Nou ja? Wat een afgang.

Ferry: Had je niet geweten.

Marianne: Nee. *(lachend)*

Ferry: Hoe voelt het?

Marianne: He?

Ferry: Hoe voelt dit?

Marianne: Leuk!

Ferry: De eerste grote stap om deze drempel te overwinnen is gezet en ik ben oprecht onder de indruk over hoe snel Marianne dit oppikt. Ze gaat binnenkort training volgen om met de iPhone te leren omgaan. Dus mijn oude iPhone, die zie ik voorlopig niet meer terug. Maar dat vind ik helemaal prima.

Afsluiting

Ingrid *(presentator met achtergrondmuziekje)*: Deze tweede podcast voor de campagne 'Ik kijk mee met AD' wordt mogelijk gemaakt door het Bartiméus Fonds.

Wil je meer weten over audiodescriptie en het aanbod in Nederland? Kijk dan op:
www.allesoveraudiodescriptie.nl. (*Websiteadres wordt herhaald*)

Soundlogo AD